Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

zo 16. júla 2015 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Kartely — Spôsoby rozdelenia klientov na trhu so súkromnými dôchodkovými fondmi — Existencia obmedzenia hospodárskej súťaže v zmysle článku 101 ZFEÚ — Vplyv na obchod medzi členskými štátmi“

Vo veci C-172/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Înalta Curte de Casație și Justiție (Rumunsko) z 13. februára 2014 a doručený Súdnemu dvoru 7. apríla 2014, ktorý súvisí s konaním:

ING Pensii – Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat SA

proti

Consiliul Concurenței,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta (spravodajkyňa), sudcovia J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, J. L. da Cruz Vilaça a C. Lycourgos,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. februára 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— ING Pensii – Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat SA, v zastúpení: I. Hrisafi a R. Vasilache, avocați,

— Consiliul Concurenței, v zastúpení: B. Chiriţoiu, A. Atomi a A. Gunescu, splnomocnení zástupcovia,

— rumunská vláda, v zastúpení: R.-H. Radu, A. Buzoianu a A.-G. Văcaru, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: A. Biolan, M. Kellerbauer a L. Malferrari, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 23. apríla 2015,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: rumunčina.

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 101 ods. 1 písm. c) ZFEÚ.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi ING Pensii – Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat SA (ďalej len „ING Pensii“), správcovskou spoločnosťou súkromného dôchodkového fondu, a Consiliul Concurenței (Úrad pre dohľad nad hospodárskou súťažou), ktorého predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia tohto úradu, ktorým bola uvedenej spoločnosti uložená pokuta za to, že sa zúčastnila na dohode, ktorej cieľom bolo obmedziť hospodársku súťaž na rumunskom trhu so súkromnými dôchodkovými fondmi.

Právny rámec

3 Článok 5 zákona č. 21/1996 o ochrane hospodárskej súťaže v znení zmien a doplnení (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 240 z 3. apríla 2014, ďalej len „zákon č. 21/1996“) stanovuje:

„1. Zakázané sú všetky výslovné alebo konkludentné dohody medzi hospodárskymi subjektmi alebo združeniami hospodárskych subjektov, ako aj všetky rozhodnutia združení hospodárskych subjektov a zosúladené postupy, ktoré majú za cieľ alebo následok vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže na rumunskom trhu alebo jeho časti, najmä ak:

…

c) rozdeľujú trhy alebo zdroje zásobovania…“

4 Zákon č. 411/2004 o súkromne spravovaných dôchodkových fondoch v znení zmien a doplnení (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 482 z 18. júla 2007, ďalej len „zákon č. 411/2004“) upravuje vytváranie, organizáciu a fungovanie týchto dôchodkových fondov a dohľad nad nimi. Pokiaľ je vstup do súkromne spravovaného penzijného fondu povinný, uskutočňuje sa pod dohľadom Národného fondu pre dôchodky a iné dávky sociálneho zabezpečenia (Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, ďalej len „CNPAS“).

5 Podľa zákona č. 411/2004 počas obdobia od 25. júla 2007 do 9. októbra 2007 vrátane dostalo 18 obchodných spoločností, ktorých predmetom činnosti bola správa súkromných dôchodkových fondov, povolenie na činnosť od Komisie pre dohľad nad súkromným dôchodkovým systémom (Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private), pričom každá z týchto spoločností mohla spravovať iba jeden súkromný dôchodkový fond v Rumunsku.

6 Článok 30 zákona č. 411/2004 stanovuje:

„1. Osoby mladšie ako 35 rokov, ktoré… platia príspevky do verejného dôchodkového systému, sú povinné vstúpiť aj do dôchodkového fondu.

…“

7 Článok 31 tohto zákona uvádza:

„Osoba nemôže byť súčasne sporiteľom vo viacerých dôchodkových fondoch upravených týmto zákonom a môže mať len jeden účet v dôchodkovom fonde, v ktorom je sporiteľom…“

8 Článok 32 uvedeného zákona stanovuje:

„1. Osoba získava postavenie sporiteľa v dôchodkovom fonde podpísaním individuálneho vyhlásenia o vstupe buď z vlastného podnetu, alebo v dôsledku jej pridelenia do fondu orgánom vykonávajúcim registráciu.

2. Pri podpísaní individuálneho vyhlásenia sú sporitelia informovaní o podmienkach súkromného dôchodkového systému, najmä pokiaľ ide o práva a povinnosti účastníkov uvedeného systému, finančné, technické a iné riziká, ako aj o povahu a rozdelenie týchto rizík.

…“

9 Článok 33 tohto zákona stanovuje:

„1. Každá osoba, ktorá nevstúpila do dôchodkového fondu v lehote štyroch mesiacov od dátumu, keď tak bola povinná urobiť, bude náhodným výberom pridelená do niektorého dôchodkového fondu orgánom vykonávajúcim registráciu.

2. Toto náhodné rozdelenie osôb sa vykoná pomerne k počtu sporiteľov v dôchodkovom fonde ku dňu rozdeľovania.

…“

10 Článok 5 opatrenia č. 18/2007 Komisie pre dohľad nad súkromným dôchodkovým systémom o počiatočnom vstupe a registrácii sporiteľov do súkromných dôchodkových fondov v znení zmien a doplnení (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 746 z 2. novembra 2007, ďalej len „opatrenie č. 18/2007“) stanovuje:

„1. Výber súkromného dôchodkového fondu je vecou individuálnej voľby sporiteľa.

2. Vstup do súkromného dôchodkového fondu sa uskutočňuje z vlastného podnetu sporiteľa alebo v dôsledku jeho náhodného pridelenia, ktoré vykoná CNPAS, pokiaľ je vstup do súkromného dôchodkového fondu povinný.

…

6. Postup počiatočného vstupu do súkromného dôchodkového fondu sa začne 17. septembra 2007 a bude ukončený 17. januára 2008.“

11 Článok 21 opatrenia č. 18/2007 stanovuje:

„1. Ak sa v rámci správ vyhotovovaných dvakrát mesačne určitá osoba objavila v dokumentoch zaslaných jedným alebo viacerými správcami ako osoba, ktorá podpísala niekoľko individuálnych vyhlásení o vstupe, alebo ak sa zistilo, že jej vstup bol dočasne potvrdený v predchádzajúcej správe, CNPAS zapíše túto osobu do elektronickej tabuľky duplicitných vstupov.

2. CNPAS zašle túto elektronickú tabuľku duplicitných vstupov správcom a komisii do troch pracovných dní od doručenia správy vyhotovovanej dvakrát mesačne.

…“

12 Článok 23 uvedeného opatrenia znie:

„…

3. Osoby, o ktorých sa CNPAS po skončení postupu počiatočného vstupovania domnieval, že podpísali viac ako jedno individuálne vyhlásenie o vstupe, sú zapísané do registra sporiteľov ako ‚nepotvrdené' a sú rozdelené náhodným výberom v súlade s ustanoveniami tohto opatrenia."

13 Článok 29 uvedeného opatrenia stanovuje:

„Po skončení postupu náhodného rozdeľovania CNPAS potvrdí vstup osôb samostatne pre každý súkromný dôchodkový fond a aktualizuje informácie v registri sporiteľov."

14 Článok 30 tohto opatrenia uvádza:

„1. V lehote piatich pracovných dní od zápisu náhodne rozdeľovaných osôb do registra sporiteľov CNPAS oznámi každému správcovi zvlášť zoznam náhodne rozdelených osôb, ktorých vstup do dôchodkového fondu spravovaného týmto správcom bol potvrdený.

…"

15 Článok 31 opatrenia č. 18/2007 stanovuje:

„Každý správca, ktorému CNPAS náhodne pridelil sporiteľov, je povinný im do pätnástich kalendárnych dní od dátumu ich registrácie ako sporiteľov v súkromnom dôchodkovom fonde oznámiť názov súkromného dôchodkového fondu a názov jeho správcu."

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

16 ING Pensii je spoločnosť, ktorá spravuje dôchodkové fondy predovšetkým na trhu so súkromnou správou povinných dôchodkových fondov v Rumunsku. Voči tejto správcovskej spoločnosti viedol Consiliul Concurenței vyšetrovanie, ktorého predmetom bolo údajné porušenie článku 5 ods. 1 zákona č. 21/1996 a článku 101 ZFEÚ.

17 Rozhodnutím č. 39/2010 zo 7. septembra 2010 Consiliul Concurenței uložil pokuty štrnástim spoločnostiam spravujúcim súkromné dôchodkové fondy, medzi ktorými sa nachádzala aj ING Pensii, a to z dôvodu, že tieto spoločnosti medzi sebou uzavreli dohody zamerané na rozdelenie si klientely. Tieto dohody sa týkali osôb, ktoré podpísali duplicitné vyhlásenia o vstupe do rozdielnych súkromných dôchodkových fondov v období počiatočného vstupu do týchto fondov. Podľa tvrdenia Consiliul Concurenței si dotknuté súkromné dôchodkové fondy uzavretím takýchto dohôd medzi sebou rozdelili uvedené osoby rovnakým dielom (ďalej len „duplicitné vstupy"), čím sa snažili zabrániť tomu, aby sa CNPAS o duplicitných vstupoch dozvedel.

18 Dňa 4. októbra 2010 ING Pensii navrhla na Curtea de Apel București (Odvolací súd v Bukurešti) v prvom rade zrušenie tohto rozhodnutia č. 39/2010 a subsidiárne čiastočné zrušenie tohto rozhodnutia s cieľom dosiahnuť zníženie sumy uloženej pokuty. Táto spoločnosť tvrdila, že predmetné dohody nie sú v rozpore s článkom 5 ods. 1 zákona č. 21/1996 a že neboli splnené ani podmienky na uplatnenie článku 101 ZFEÚ.

19 ING Pensii najmä uviedla, že rozdelenie sporiteľov duplicitne zapísaných do registra nezodpovedá pojmu „kartelová dohoda". Nemalo totiž za následok žiadne zistené vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže na rumunskom trhu s povinnými súkromnými dôchodkovými fondmi alebo jeho podstatnej časti. ING Pensii tiež zdôraznila, že hospodárska súťaž medzi týmito dôchodkovými fondmi nebola narušená, keďže sa počas počiatočného obdobia vstupu nachádzali v konkurenčnom vzťahu.

20 Consiliul Concurenței konštatoval, že na preukázanie protisúťažnej povahy dojednaní, ktoré uzavreli dotknuté dôchodkové fondy, medzi nimi aj ING Pensii, treba zohľadniť právny rámec, ktorý bol základom vytvorenia a fungovania trhu so súkromnou správou povinných dôchodkových fondov, ako aj osobitosti trhu, na ktorom boli tieto dojednania uzavreté.

21 Rozsudkom zo 6. februára 2012 Curtea de Apel București zamietol žalobu, ktorú podala ING Pensii. Táto spoločnosť podala odvolanie na vnútroštátny súd. Tvrdila najmä, že výber iného algoritmu na výpočet duplicitných vstupov, než aký stanovovala platná právna úprava, nepredstavuje porušenie zákona č. 21/1996, ale nanajvýš porušenie osobitnej právnej úpravy v oblasti súkromnej správy povinných dôchodkových fondov. Navyše, keďže predmetná dohoda sa obmedzovala na rozdelenie duplicitných vstupov, nemohla ovplyvniť hospodársku súťaž na relevantnom trhu vzhľadom na to, že duplicitné vstupy, ktoré predstavovali menej ako 1,5 %-ný podiel na trhu, neboli predmetom hospodárskej súťaže medzi dôchodkovými fondmi.

22 ING Pensii pred vnútroštátnym súdom okrem toho uviedla, že nemala žiaden praktický ani ekonomický záujem na rozdelení duplicitných vstupov rovným dielom, keďže už k 15. októbru 2007 mala najväčší trhový podiel. Navyše dotknuté dohody mali pozitívne následky v tom, že viedli k väčšej efektívnosti procesu vstupu do povinných súkromných dôchodkových fondov, pretože sporitelia mali vyššie šance, že ich výber bude rešpektovaný, ako v prípade náhodného rozdelenia.

23 ING Pensii napokon uviedla, že v predmetnej veci nebol preukázaný žiadny následok spočívajúci v rozdelení vnútroštátneho trhu so súkromnou správou povinných dôchodkových fondov spôsobenom výberom iného algoritmu na výpočet duplicitných vstupov. Pokiaľ ide o dohody vzťahujúce sa na nepodstatnú časť dotknutého rumunského trhu, je zjavné, že ich skutočné alebo potenciálne následky sú zanedbateľné a v žiadnom prípade nemohli mať následky na dotknutom trhu na úrovni Únie.

24 Consiliul Concurenței navrhol zamietnutie odvolania podaného spoločnosťou ING Pensii, pričom tvrdil, že dohody o rozdelení duplicitných vstupov mohli skresliť hospodársku súťaž na trhu so súkromnou správou povinných dôchodkových fondov a že samy osebe sledovali protisúťažný cieľ. Schopnosť dohody vyvolať negatívne následky a zistenie porušenia spočívajúceho v rozdelení trhov a zdrojov totiž nezávisia od počtu skutočne rozdelených klientov, keďže tento aspekt patrí medzi konkrétne následky kartelu.

25 Za týchto okolností Înalta Curte de Casație și Justiție (Najvyšší kasačný a trestný súd) rozhodol konanie prerušiť a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Je v prípade uplatňovania praxe rozdeľovania klientov skutočný a konečný počet klientov relevantný z hľadiska posudzovania splnenia podmienky v súvislosti s významným narušením hospodárskej súťaže v zmysle článku 101 ods. l písm. c) ZFEÚ?“

O prejudiciálnej otázke

26 Na úvod je potrebné pripomenúť, že vnútroštátny súd kladie otázku relevancie počtu osôb, na ktoré sa vzťahujú dohody o rozdelení klientov, z hľadiska jednej z podmienok uvedených v článku 101 ods. 1 ZFEÚ, podľa ktorej na to, aby sa na kartelovú dohodu uplatňovalo toto ustanovenie, musí byť kartelová dohoda najmä spôsobilá obmedziť hospodársku súťaž v rámci vnútorného trhu.

27 S ohľadom na skutkové okolnosti vo veci samej treba položenú otázku chápať tak, že sa pokúša zistiť, či sa má článok 101 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že dohody o rozdelení klientov, akými sú dohody uzavreté medzi súkromnými dôchodkovými fondmi vo veci samej, predstavujú kartelovú dohodu s protisúťažným cieľom, a či počet klientov, na ktorých sa tieto dohody vzťahujú, je relevantný z hľadiska podmienky existencie obmedzenia hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu.

28 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že na to, aby dohody medzi podnikateľmi, rozhodnutia združení podnikateľov alebo zosúladené postupy podliehali zákazu uvedenému v článku 101 ods. 1 ZFEÚ, musia byť spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a musia mať za „cieľ alebo následok“ vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu.

29 Pokiaľ ide o rozlišovanie medzi zosúladenými postupmi, ktoré majú protisúťažný „cieľ“, a tými, ktoré majú protisúťažný „následok“, je potrebné pripomenúť, že protisúťažný cieľ a protisúťažný následok nie sú kumulatívnymi, ale alternatívnymi podmienkami.

30 Podľa ustálenej judikatúry od vyhlásenia rozsudku LTM (56/65, EU:C:1966:38), totiž alternatívna povaha tejto podmienky označená spojkou „alebo“ vedie k nevyhnutnosti najskôr preskúmať samotný cieľ zosúladeného postupu s ohľadom na hospodársky kontext, v ktorom sa uplatňuje. V prípade, že analýza obsahu zosúladeného postupu neodhalí dostatočný stupeň škodlivosti vo vzťahu k hospodárskej súťaži, však bude potrebné skúmať jeho následky, a aby sa mohol zakázať, bude potrebné požadovať zhromaždenie dôkazov preukazujúcich, že hospodárska súťaž bola skutočne citeľným spôsobom vylúčená, obmedzená alebo skreslená (pozri rozsudky Beef Industry Development Society a Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, bod 15, a T-Mobile Netherlands a i., C-8/08, EU:C:2009:343, bod 28).

31 Pokiaľ ide o pojem „obmedzovanie prostredníctvom cieľa“, treba uviesť, že niektoré typy koordinácie medzi podnikmi majú, ako vyplýva z ich samotnej povahy, dostatočný stupeň škodlivosti pre riadne fungovanie hospodárskej súťaže na to, aby bolo možné dospieť k záveru, že preskúmanie ich následkov nie je nevyhnutné (pozri v tomto zmysle rozsudok CB/Komisia, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, body 49 a 50, ako aj citovanú judikatúru).

32 Z judikatúry v tejto súvislosti vyplýva, že dohody, ktoré mali na základe ich samotnej povahy za cieľ rozdelenie si klientov v súvislosti so službami, predstavujú formy kolúzie, ktoré sú osobitne škodlivé pre riadne fungovanie hospodárskej súťaže. Dohody o rozdelení si zákazníkov teda zjavne patria, takisto ako dohody o cenách, do kategórie najvážnejších obmedzení hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Stichting Administratiekantoor Portielje, C-440/11 P, EU:C:2013:514, body 95 a 111).

33 Súdny dvor tiež zdôraznil, že na účely posúdenia, či určitá dohoda medzi podnikmi alebo rozhodnutie združenia podnikov majú tieto vlastnosti, je potrebné zamerať sa na obsah ich ustanovení, na ciele, ktoré chcú dosiahnuť, ako aj na hospodársky a právny kontext, v ktorom sa nachádzajú. V rámci posúdenia uvedeného kontextu je potrebné takisto zohľadniť povahu dotknutých výrobkov alebo služieb, ako aj skutočné podmienky fungovania a štruktúry relevantného trhu alebo relevantných trhov (pozri rozsudok CB/Komisia, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, bod 53 a citovanú judikatúru).

34 Z toho vyplýva, že na účely určenia, či dotknuté postupy vo veci samej mohli predstavovať takéto obmedzovanie prostredníctvom „cieľa“, musia byť posudzované s ohľadom na uvedené zásady judikatúry.

35 Pokiaľ ide po prvé o obsah kartelovej dohody dotknutej vo veci samej, je nesporné, že ING Pensii sa dohodla s ďalším spoločnosťami na rozdelení si neurčitého počtu sporiteľov a duplicitných vstupov rovnakým dielom medzi súkromné dôchodkové fondy podieľajúce sa na tejto dohode.

36 Ako konštatoval Consiliul Concurenței a ako tiež vyplýva zo spisu predloženého Súdnemu dvoru, dohody dotknuté vo veci samej boli vyhotovené a uzavreté ešte pred samotným uskutočnením procesu vstupu dotknutých osôb do niektorého zo súkromných dôchodkových fondov. Tieto spoločnosti totiž zamýšľali, aby viaceré osoby vstúpili nielen do jedného, ale hneď do niekoľkých dôchodkových fondov.

37 Pokiaľ ide po druhé o cieľ sledovaný dotknutými súkromnými dôchodkovými fondmi, je potrebné zdôrazniť, že dvojstranné dohody o rozdelení duplicitných vstupov mali za cieľ prideliť dotknuté osoby obmedzenému okruhu subjektov spôsobom, ktorý bol v rozpore s platnými právnymi predpismi, a tak poškodiť iné spoločnosti pôsobiace v dotknutej hospodárskej oblasti.

38 Odhalená kartelová dohoda bola teda zameraná na posilnenie postavenia každého z týchto súkromných dôchodkových fondov na dotknutom trhu vo vzťahu k ich konkurentom, ktorí sa na tejto dohode nepodieľali.

39 V súlade s úvahami v bode 32 tohto rozsudku teda tieto dohody sledovali cieľ, ktorý zjavne odporuje riadnemu fungovaniu hospodárskej súťaže.

40 Po tretie, pokiaľ ide o hospodársky a právny kontext, v ktorom sa dohody dotknuté vo veci samej nachádzajú, je potrebné najprv pripomenúť, že k vytvoreniu tohto nového trhu so súkromnou správou povinných dôchodkových fondov došlo počas relatívne krátkeho obdobia štyroch mesiacov, po ktorého skončení bol trhový podiel každého z týchto fondov určený.

41 Ďalej treba zdôrazniť, že vnútroštátna právna úprava ukladala dotknutým osobám povinnosť vstúpiť do niektorého z 18 súkromných dôchodkových fondov, ktoré na tento účel dostali povolenie, a že tento vstup sa podľa zákona stal platným až po zápise v CNPAS.

42 Ďalej v súlade s touto právnou úpravou sa na osoby zapísané u viacerých správcov takýchto fondov hľadelo tak, že ich vstup nebol platný, a museli byť rozdelené medzi tieto fondy priamo úmerne počtu osôb s platným vstupom pre každý z uvedených fondov.

43 Okrem toho uvedená právna úprava stanovovala, že osoba, ktoré platne vstúpila do niektorého z povolených súkromných dôchodkových fondov, nemohla zmeniť svoje rozhodnutie o vstupe pred uplynutím obdobia dvoch rokov, a to pod hrozbou vystavenia sa vysokým poplatkom.

44 Napokon vzájomnými dohodami sa dotknuté súkromné dôchodkové fondy úmyselne vyhli pravidlám, ktoré upravovali prideľovanie duplicitných vstupov prostredníctvom zásahu príslušných vnútroštátnych orgánov a formou náhodného prideľovania týchto vstupov.

45 Za týchto okolností je pri posudzovaní hospodárskeho a právneho kontextu, v ktorom sa kartelová dohoda nachádza, v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 33 tohto rozsudku potrebné zohľadniť povahu dotknutých služieb, ako aj skutočné podmienky fungovania a štruktúry relevantného trhu.

46 V prejednávanej veci povaha dotknutých služieb, ktorá sa vyznačuje najmä zákonnou povinnosťou dotknutých osôb vstúpiť do súkromného dôchodkového fondu, bola definovaná vnútroštátnou právnou úpravou. Produkt poistenia, ktorý je predmetom tohto konania, v tomto smere mohli potenciálni klienti ľahko identifikovať, keďže sa nachádzali v prostredí silnej konkurencie medzi jednotlivými súkromnými dôchodkovými fondmi, ktoré dostali povolenie ponúkať tento produkt.

47 Z toho vyplýva, že dohody uzatvorené medzi dotknutými súkromnými fondmi mali za cieľ umožniť, aby tieto fondy ovplyvňovali štruktúru a skutočné podmienky fungovania nového trhu s povinným súkromným poistením v kľúčovej etape jeho vývoja.

48 Napokon na splnenie podmienky, podľa ktorej musí byť dohoda v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ spôsobilá ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, musí táto dohoda na základe objektívnych právnych alebo skutkových dôvodov umožniť s dostatočnou pravdepodobnosťou predpokladať, že by mohla mať priamy či nepriamy, súčasný či potenciálny vplyv na obchod medzi členskými štátmi, a to takým spôsobom, že by bolo možné obávať sa, že bude brániť vytvoreniu spoločného trhu medzi

členskými štátmi. Okrem iného je však potrebné, aby tento vplyv nebol bezvýznamný (pozri rozsudky Javico, C-306/96, EU:C:1998:173, bod 16; Bagnasco a i., C-215/96 a C-216/96, EU:C:1999:12, bod 47, a Dalmine/Komisia, C-407/04 P, EU:C:2007:53, bod 90).

49 Pokiaľ ide o spôsobilosť kartelovej dohody vzťahujúcej sa na celé územie členského štátu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, z ustálenej judikatúry vyplýva, že takáto dohoda má sama osebe za následok podporu oddeľovania vnútroštátnych trhov, čím sa narúša hospodárske prelínanie zamýšľané Zmluvou o FEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky Vereeniging van Cementhandelaren/Komisia, 8/72, EU:C:1972:84, bod 29; Komisia/Taliansko, C-35/96, EU:C:1998:303, bod 48, a Wouters a i., C-309/99, EU:C:2002:98, bod 95).

50 V prejednávanej veci zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že dotknuté služby mohli mať cezhraničnú povahu, keďže osoby podliehajúce povinnosti vstupu do niektorého z povolených fondov a ich zamestnávatelia mohli byť usadení v iných členských štátoch a dôchodkové fondy založené v Rumunsku mohli patriť spoločnostiam umiestneným v iných členských štátoch.

51 Aj keď je pravda, že prístup k tomuto novému trhu so súkromnou správou povinných dôchodkových fondov bol obmedzený na spoločnosti, ktorým bolo na tento účel vydané povolenie v Rumunsku, kartelová dohoda dotknutá vo veci samej sťažila prenikanie na rumunský trh spoločnostiam sídliacim mimo územia Rumunska, ktoré si takisto želali ponúkať služby v dotknutej hospodárskej oblasti.

52 Túto situáciu treba považovať za spôsobilú ovplyvniť obchod na vnútornom trhu Únie.

53 Z toho vyplýva, že dohody dotknuté vo veci samej možno kvalifikovať ako dohody obmedzujúce hospodársku súťaž z dôvodu ich samotného cieľa v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

54 Za týchto okolností počet osôb, na ktoré sa konkrétne vzťahujú dohody o rozdelení dotknuté vo veci samej, nie je na účely záveru o existencii takéhoto obmedzenia hospodárskej súťaže relevantný.

55 Ako totiž uviedol generálny advokát v bode 83 svojich návrhov, protisúťažný cieľ dohody o rozdelení, konkrétnejšie spôsobilosť tejto dohody vyvolať negatívne následky na trhu, nemôže závisieť od konkrétneho počtu skutočne rozdelených klientov, ale len od obsahu a objektívnych cieľov tejto dohody s prihliadnutím na hospodársky a právny kontext jej uzavretia.

56 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že dohody o rozdelení klientov, akými sú dohody uzavreté medzi súkromnými dôchodkovými fondmi vo veci samej, predstavujú kartelovú dohodu s protisúťažným cieľom, pričom počet klientov, na ktorých sa tieto dohody vzťahujú, nemôže byť relevantný na účely posúdenia, či bola splnená podmienka obmedzenia hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu.

O trovách

57 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že dohody o rozdelení klientov, akými sú dohody uzavreté medzi súkromnými dôchodkovými fondmi vo veci samej, predstavujú kartelovú dohodu s protisúťažným cieľom, pričom počet klientov, na ktorých sa tieto dohody vzťahujú, nemôže byť relevantný na účely posúdenia, či bola splnená podmienka obmedzenia hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu.

Podpisy